

Nr 226.

Av herr **Ander**, om medgivande av rätt för nybildade andelsslakteriföreningar att erhålla lån ur spannmålslagerhusfonden.

I mellersta Sverige har under en följd av år en del mindre andelsslakteriföreningar arbetat med synnerligen goda resultat. Dessa föreningar ha av sina medlemmar uppköpt större nötboskap, kalvar och svin, förädlat och försålt slakteriprodukter, dels i egna butiker på respektive platser och dels till andra avsättningsområden såsom till de större städerna i mellersta Sverige och till Norrland.

Det ekonomiska resultatet av dessa föreningars verksamhet har varit synnerligen tillfredsställande. Detta framgår bl. a. av att en förening, Heby Andelsslakteriförening — från vilken redogörelse för 1929 års verksamhet bifogas — som från början endast hade ett insatt kapital av c:a 1,900 kronor, nu har tillgångar, utöver skulderna, på i runt tal 100,000 kronor, om fastigheten räknas till sitt värde.

Denna ökning i tillgångarna har åstadkommits därigenom, att de årligen erhållna vinsterna på rörelsen dels fonderats och dels gottskrivits medlemmarna i form av nya räntebärande andelar i föreningen.

Resultatet av dessa föreningars verksamhet torde tillfullo ådagalägga, att denna typ av slakteriföreningar är den mest lämpliga för våra mellansvenska förhållanden.

I Västmanlands län har av hushållningssällskapets förvaltningsutskott tillatts en kommitté för att utreda hur och på vilket sätt andelsslakterifrågan bör lösas i Västmanland.

Efter det de kommitterade företagit en studieresa i mellersta och södra Sverige och Danmark, ha de kommit till en enhällig uppfattning om att i mellersta och norra Sverige löses andelsslakterifrågan bäst och lämpligast på det sättet, att mindre slakteriföreningar bildas på varje centralpunkt, såsom t. ex. stad eller större industrisamhälle, för att i första hand tillgodose platsbehoven, och att sedan dessa föreningar gemensamt bilda en försäljningsorganisation för att sälja överskottet och reglera tillförseln till de större städerna och övriga avsättningsorter för slakteriprodukter.

Anläggningskostnaderna för ett sådant mindre slakteri med charkuteri tor-

de stiga till c:a 50 å 100,000 kronor beroende på storleken och om det skall byggas på landet eller i stad.

Att under nu rådande depression genom andelsteckning bland lantbrukarna få in så stort belopp, som erfordras till nybyggnader, inventarier och rörelsekapital, torde möta stora svårigheter, i synnerhet som lantbrukarna nu få vidkännas betydande utgifter för inlösen av insatsförbindelser till de lantmannaföreningar, som likviderat och rekonstruerats, varför det är nödvändigt att de nystartade föreningarna erhålla ett handtag av statsmakten.

Och detta kan enligt mitt förmenande lämpligast ske genom utlämnande av lån på billigast möjliga villkor till byggnader och inventarier på huvudsakligen samma grunder, som gälla för erhållande av lån till spannmålslagerhusföreningar ur spannmålslagerhuslånefonden.

Som bekant har denna fond mycket litet anlåtats av jordbrukarna, och det är mycket sannolikt att den under nu rådande marknadspolitiska förhållanden ej heller kommer att tagas i anspråk för sitt ändamål i någon större utsträckning, varför det vore önskvärt att det tills vidare, intill dess riksdagen beslutar upplägga en särskild lånefond för andelsslakterier, ur denna fond även finge utlämnas lån till andelsslakteriföreningar efter huvudsakligen samma grunder, som nu gälla för utlämnande av lån ur fonden till lagerhusföreningar.

På grund av det anförda får jag härmed vördsamt föreslå,

att riksdagen måtte medgiva Kungl. Maj:t rätt att ur spannmålslagerhusfonden utanordna lån även till nybildade andelsslakteriföreningar till nybyggnader eller inköp av för ändamålet tjänliga byggnader på huvudsakligen samma villkor och grunder, som nu gälla för utlämnande av lån till spannmålslagerhusföreningar, samt att utfärda de författningsändringar, som erfordras för att möjliggöra utlämnande av lån till andelsslakteriföreningar ur spannmålslagerhusfonden.

Stockholm den 22 januari 1931.

J. A. Ander.

I motionens syfte instämma:

A. J. Johanson
i Bro.

Rikard Olsson
i Österbo.

Redogörelse för jordbrukskooperationen i Väster Lövsta.

Heby Andelsslakteriförening bildades år 1911 och startade med ett andelskapital, som ej ens uppgick till 2,000 kr. Två tusen kr. förlorade föreningen vid Mälardalens länsslagteriförenings sammanbrott men trots detta och trots konkurrens och motstånd ej minst från jordbrukarnas egna led, har föreningen, utan att medlemmarna kontant satsat något mera kapital, utan endast avsatt vinsten till andelar och fonderat överskott, den starka ekonomiska ställning som nu framgår av styrelseberättelsen.

Föreningen har eget slakteri, charkuteri och försäljningsbutik i Heby municipalsamhälle.

Utgående Balans Konto den 31 dec. 1929.

Tillgångar:

Kassa	Konto	3,564: 76
Bank	>	25,435: 06
Debitorers	>	6,967: 64
Inventarie	>	6,014: 34
Aktiers	>	1,000: —
Låne	>	35,000: —
Fastighets	>	16,089: 40
Varu	>	4,585: 02

Summa Kronor 98,656: 22

Skulder:

Andelars	Konto	30,420: —
Kreditorers	>	2,338: 99
Reservfondens	>	5,595: 74
Dispositionsfondens	>	49,465: 05
Vinst- och Förlust	>	10,836: 44

Summa Kronor 98,656: 22